

Witamy na terenie Nadleśnictwa Narol

Pamiętaj! Las jest ekosystemem dynamicznym, w którym mogą wystąpić zagrożenia ze strony przyrody żywej i nieżywej. Prosimy o zapoznanie się z potencjalnymi zagrożeniami, które mogą wystąpić w „naszych lasach”.

Potencjalne zagrożenia występujące w lesie

1. **Martwe i obumierające drzewa, które** są integralną częścią lasu. Są to drzewa z widocznymi oznakami osłabienia: dziupłami, suchymi konarami, dużymi rakami, owocnikami grzybów (hubami). W lesie można spotkać również spróchniałe drzewa, które mogą się w każdej chwili przewrócić.
2. **Nierówny teren.** Las pełen jest pniaków po ściętych drzewach, wystających korzeni oraz gałęzi, które są szczególnie niebezpieczne w okresie zimowym oraz w trakcie i po wystąpieniu opadów atmosferycznych.
3. **Drogi leśne, po których mogą** poruszać się różne pojazdy: samochody transportujące drewno, ciężki sprzęt leśny, pojazdy Służby Leśnej i inne. Osoby uprawiające turystykę mają obowiązek poruszać się wyłącznie po szlakach pieszych i rowerowych. Drogi mogą mieć różną nawierzchnię oraz koleiny i dziury. Zachęcamy do zapoznania się z regulaminem korzystania z dróg leśnych na terenie Nadleśnictwa Narol. [Regulamin korzystania z dróg leśnych na terenie Nadleśnictwa Narol.](#)
4. **Trwające prace leśne**, takie jak np. ścinka i obalanie drzew. Powierzchnie robocze, na których tego typu prace są prowadzone objęte są zakazem wstępu do lasu i zamknięte dla ruchu publicznego. Znaki zakazu w postaci tablic ostrzegawczych ustawione są przy wszystkich drogach leśnych, nie bliżej niż 100 m od granicy powierzchni roboczej. Należy bezwzględnie stosować się do zakazu poruszania się po tych terenach.
5. **Polowania indywidualne i zbiorowe** regulujące liczebność zwierzyny. Teren polowań zbiorowych oznaczany jest tablicami ostrzegawczymi ustawionymi przy drogach leśnych. Terminy tych polowań są również ogłaszane na stronach internetowych urzędów gmin.
6. **Dziki zwierzęta, które** mogą być niebezpieczne oraz mogą przenosić choroby (lisy - wścieklizna, kleszcze - borelioza), a jad niektórych owadów (osy, szerszenie) i gadów (żmija zygzakowata) może wywoływać groźne reakcje alergiczne.
7. **Niekorzystna pogoda** zwiększa ryzyko nieszczęśliwych wypadków (burza, silny wiatr, zalegający na drzewach śnieg, oblodzone drogi).
8. **Rośliny i grzyby**, które mogą być trujące lub wywołać poparzenia.
9. **Wnyki i sidła**, pozostawione przez kłusowników oraz inne zagrożenia trudne do zidentyfikowania. W przypadku ich stwierdzenia prosimy o kontakt telefoniczny ze Strażą Leśną pod nr telefonów: 660 462 543, 608 355 397.

Kilka zasad bezpiecznego przebywania w lesie

1. Nie wchodź na obszary leśne objęte zakazem wstępu. Tereny te są oznakowane tablicami ostrzegawczymi.
2. Miej w zasięgu wzroku dzieci będące pod twoją opieką.
3. W celu uniknięcia chorób od kleszczy, takich jak: borelioza i kleszczowe zapalenie opon mózgowych (KZM) poruszaj się po wyznaczonych ścieżkach. Unikaj miejsc, w których występują gęste młodniki i podszyty oraz wysokie runo z paprociami. Warto pamiętać o tym, aby założyć odpowiednie ubranie: długie spodnie, długie rękawy, nakrycie głowy. Po powrocie z lasu weź prysznic, a następnie sprawdź swoje ciało.
4. Poruszanie się po wyznaczonych szlakach zmniejszy ryzyko zabłądzenia. Na dłuższą wyprawę zaopatr się w papierową mapę i aplikacje mapowe, z pobraną mapą terenu do użytku offline. Zachęcamy do pobrania na telefon komórkowy/smartfon aplikacji „mBDL”.
5. Z wyprzedzeniem analizuj pogodę i w razie złej pogody zastanów się nad pozostaniem w domu. Pamiętaj, że latem gwałtowne burze potrafią przyjść w bardzo krótkim czasie.

Zachowaj ostrożność! W lesie oprócz Ciebie przebywają też inni ludzie. Nie zbliżaj się do niebezpiecznych miejsc, unikaj kontaktu z dzikimi zwierzętami, nieznanymi roślinami i grzybami.

Warto również wiedzieć, że Bank Danych o Lasach oferuje całkowicie bezpłatny dostęp do informacji turystycznych na temat szlaków turystycznych, miejsc biwakowania, parkingów leśnych i innych elementów infrastruktury turystycznej. Link do mapy --> [Mapa - Bank Danych o Lasach](#). Możecie również Państwo zainstalować na swój smartfon aplikację mBDL, która znacznie ułatwi planowanie wycieczek i poruszanie się w terenach leśnych.

Lokalizacja stałych miejsc przeznaczonych do rozpalenia ognia na terenie Nadleśnictwa Narol: [Gdzie zapalić ognisko](#).

Serdecznie zapraszamy i życzymy wszystkim pięknych chwil spędzonych w lasach Nadleśnictwa Narol !

Regulamin

korzystania ze ścieżek dydaktycznych

zarządzanych przez PGL LP Nadleśnictwo Narol.

1. Ścieżki dydaktyczne są własnością Nadleśnictwa Narol z siedzibą przy ul. Bohaterów Września 1939 r. nr 38, 37-610 Narol, za wyjątkiem ścieżki „Źródła Tanwi”, której zarządcą jest Gmina Narol.
2. Ścieżki są obiektami ogólnodostępnymi dla zwiedzających i są przeznaczone do edukacji leśnej, rekreacji i wypoczynku dzieci, młodzieży i dorosłych. Wejście na teren obiektów będących przedmiotem niniejszego regulaminu jest bezpłatne.
3. Osoby korzystające z obiektów wyrażają zgodę na postanowienia niniejszego regulaminu i zobowiązują się do jego przestrzegania.
4. Uczestnicy wycieczek i marszrut wchodzą na ścieżki dydaktyczne na własną odpowiedzialność i są odpowiedzialni za ewentualne wypadki na ścieżkach. Niewskazane jest korzystanie ze ścieżek osobom z wadami serca, dysfunkcjami narządów ruchu lub innymi schorzeniami, które mogą być przyczyną wypadku.
5. Integralnym obiektem ścieżek są: objekty infrastruktury turystycznej, wiaty turystyczne, miejsca ogniskowe.
6. Osoby znajdujące się na ścieżkach dydaktycznych zobowiązane są do podporządkowania się poleceniom wydawanym przez pracowników Służby Leśnej Nadleśnictwa Narol.
7. Korzystanie ze ścieżek dydaktycznych i edukacyjnych przez dzieci i młodzież możliwe jest tylko pod opieką osoby dorosłej i na jej odpowiedzialność. Osoby dorosłe ponoszą odpowiedzialność same za siebie.
8. Organizowanie imprez masowych wymaga uprzedniej zgody Nadleśniczego Nadleśnictwa Narol oraz spełnienia pozostałych warunków przewidzianych przepisami prawa obowiązującymi w tym zakresie.
9. Trasy ścieżek oraz przyległe do nich tereny mogą stanowić źródło różnorodnych zagrożeń (teren ogólnie dostępny, żywe organizmy, ukształtowanie terenu, warunki atmosferyczne, miejsca prac leśnych, itp.). Korzystanie z nich wymaga zachowania ostrożności. Wzdłuż szlaków mogą występować rośliny i grzyby trujące. W przypadku ich spożycia należy bezzwłocznie skonsultować się z lekarzem.
10. Na ścieżkach mogą pojawić się przeszkody terenowe związane z występowaniem naturalnych zaburzeń w ekosystemie leśnym (złomy, wywroty spowodowane silnymi wiatrami lub okiścią). W przypadku stwierdzenia ww. zagrożeń prosimy o zgłaszanie tego faktu administracji nadleśnictwa: tel. (016) 63-25-350, email narol@krosno.lasy.gov.pl.
11. Poruszanie się po ścieżkach dydaktycznych i szlakach pieszych dozwolone jest od świtu do zmroku. Ze względów bezpieczeństwa zaleca się, aby nie zbaczać z wyznaczonych ścieżek.
12. Poszczególne odcinki ścieżek, jak i całe ścieżki mogą być okresowo zamykane ze względu na prace leśne lub inne powody (np. występowanie chorób, stwierdzenie niebezpiecznych dzikich zwierząt). W takim przypadku tereny będą oznaczone tablicami ZAKAZ WSTĘPU, z podaniem przyczyny zakazu wstępu np. ścinka drzew.
13. Po ścieżkach dydaktycznych i edukacyjnych możliwe jest poruszanie się pieszo lub rowerem. Kategorycznie zabrania się poruszania pojazdami silnikowymi.
14. W czasie lub po opadach ścieżki mogą być błotniste i śliskie, w związku z czym należy zachować należyłą ostrożność.
15. Na ścieżkach zabrania się:
  - a. zaśmiecania terenu,
  - b. zanieczyszczania gleby i wód,
  - c. palenia ognisk poza miejscami wyznaczonymi,
  - d. niszczenia lub uszkodzenia drzew, krzewów lub innych roślin i grzybów,
  - e. hałasowania, płoszenia, ścigania, chwytania i zabijania dziko żyjących zwierząt,
  - f. wybierania jaj i piskląt, niszczenia nor, lęgówisk i gniazd ptasich oraz mrowisk,
  - h. niszczenia urządzeń i obiektów gospodarczych, turystycznych i technicznych oraz znaków i tablic,
  - i. puszczania psów luzem.
16. Biwakowanie, parkowanie samochodów oraz rozniecanie ognia możliwe jest tylko w miejscach do tego wyznaczonych.
17. Trasy ścieżek mogą być okresowo objęte monitoringiem wizyjnym. Osoby korzystające z w/w

obiektów zgadzają się na ewentualne wykorzystanie ich wizerunku.

18. Na ścieżkach zabrania się spożywania alkoholu oraz innych środków odurzających.

19. Za wszelkie uszkodzenia infrastruktury turystycznej na ścieżkach odpowiedzialność materialną ponosi osoba, która wyrządziła szkodę lub jej prawni opiekunowie.

20. Każda osoba, która zauważyła ogień w lesie, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania administracji nadleśnictwa (tel. 016 63-25-350) lub Straż Pożarną (tel. 998 lub 112).

21. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyduje Nadleśniczy Nadleśnictwa Narol.

22. Wszelkie uwagi należy zgłaszać do Nadleśnictwa Narol, Narol, ul. Bohaterów Września 1939 r. nr 38, 37-610 Narol.

Regulamin zatwierdził:

Nadleśniczy Nadleśnictwa Narol

Telefony alarmowe:

Pogotowie ratunkowe - 999

Straż pożarna - 998

Policja - 997

Centrum Powiadomienia Ratunkowego - 112

Nadleśnictwo Narol – (016) 63-25-350

REGULAMIN

KORZYSTANIA ZE SZLAKÓW PIESZYCH I ROWEROWYCH NA TERENIE NADLEŚNICTWA NAROL

1. Szlaki piesze i rowerowe na terenie Nadleśnictwa Narol przeznaczone są do rekreacji i wypoczynku turystów. Zostały wyznaczone przez samorządy gmin oraz PTTK i to te podmioty są jego zarządcami. Dlatego też Lasy Państwowe nie są organizatorem turystyki pieszej i rowerowej na terenie Nadleśnictwa Narol.
2. Przed skorzystaniem ze szlaku pieszego i rowerowego każdy użytkownik zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszym regulaminem.
3. Za ewentualne wypadki na szlakach pieszych i rowerowych odpowiadają osoby z nich korzystające. Każdy użytkownik dorosły korzysta ze szlaku na własną odpowiedzialność, a za dzieci i młodzież na szlaku odpowiada opiekun.
4. Uprawianie turystyki pieszej i rowerowej dopuszcza się jedynie na wyznaczonych i oznakowanych drogach, trasach i na terenach ku temu przeznaczonych. Ze względów bezpieczeństwa zaleca się, aby nie zbaczać z wyznaczonych szlaków.
5. Szlaki piesze i rowerowe wyposażone są w infrastrukturę informacyjno-porządkową:
- oznakowanie przebiegu ścieżek, znaki drogowe, przystanki rowerowe i stojaki dla rowerów.
Za wszelkie uszkodzenia infrastruktury turystycznej odpowiedzialność materialną ponosi osoba, która wyrządziła szkodę lub jej prawni opiekunowie. Korzystanie z urządzeń wzdłuż szlaków odbywa się wyłącznie na ryzyko uczestnika.
6. Nadleśnictwo Narol nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody osobiste lub rzeczowe powstałe w trakcie korzystania ze szlaków rowerowych.
7. Szlaki piesze i rowerowe mają charakter terenowy i nie posiadają specjalnych przystosowań zwiększających bezpieczeństwo, dlatego też należy zachować szczególną ostrożność, zwłaszcza przy pierwszym przejściu, czy przejeździe nieznanym odcinkiem szlaku.
8. Na organizowanie imprez o charakterze wycieczkowym lub masowym należy uzyskać zgodę Nadleśniczego Nadleśnictwa Narol. Organizator musi wówczas poinformować Nadleśnictwo Narol o terminie i miejscu planowanych rajdów, wycieczek, imprez grupowych itp. nie później niż 14 dni przed ich planowaną organizacją. Na organizatorze spoczywa obowiązek sprzątnięcia miejsca imprezy w jej trakcie i po jej zakończeniu.
9. Osoby korzystające ze szlaków zobowiązane są do podporządkowania się poleceniom pracowników Służby Leśnej.
10. Poruszanie się po szlaku pieszym i rowerowym jest dozwolone od świtu do zmroku.
11. Podczas wymijania i/lub omijania innych użytkowników szlaku obowiązuje ruch prawostronny.
12. Technika, sposób oraz szybkość jazdy na szlakach rowerowych musi być dostosowana do warunków panujących na trasie. Na szlakach pieszych i rowerowych mogą pojawić się przeszkody powstałe w sposób naturalny bez wiedzy organizatora turystyki, np. złomy, wywroty, konary złamane przez wiatr lub okiść, drzewa ścięte przez bobry. O ich istnieniu prosimy poinformować Nadleśnictwo Narol pod numerem telefonu (016) 63-25-350.
13. Na odcinkach, gdzie szlak rowerowy biegnie wspólnie ze znakowanym szlakiem pieszym, rowerzysta powinien zachować szczególną ostrożność i bezwzględnie ustępować miejsca pieszym.
14. Na odcinkach szlaku, na których może dojść do spotkania z pojazdami kołowymi, obowiązują ogólne przepisy ruchu drogowego.
15. Poszczególne odcinki szlaków pieszych i rowerowych, jak i cały szlak mogą być okresowo zamykane z powodu prowadzenia prac leśnych lub innych ważnych względów np. pojawienia się groźnych chorób czy dzikich zwierząt. Będą wówczas oznaczone tablicami ZAKAZ WSTĘPU, z podaniem przyczyny zakazu wstępu np. ścinka drzew.
16. Biwakowanie, parkowanie samochodów i palenie ognisk może się odbywać tylko w miejscach do tego przeznaczonych i oznaczonych. Turysta zobowiązany jest do zachowania porządku na terenie lasu, ograniczania porozumiewania się z innymi uczestnikami w sposób hałaśliwy lub posługiwania się urządzeniami, które mogą powodować płoszenie zwierząt. Na terenach leśnych obowiązuje zakaz puszczania zwierząt domowych luzem.
17. Na szlakach zabrania się spożywania alkoholu oraz innych środków odurzających.
18. Szlaki piesze i rowerowe mogą być okresowo objęte monitoringiem wizyjnym. Osoby korzystające ze szlaków zgadzają się na ewentualne wykorzystanie ich wizerunku.
19. Każda osoba, która zauważyła ogień w lesie, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania administracji nadleśnictwa (tel. 016 63-25-350) lub Straż Pożarną (tel. 998 lub 112).

20. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyduje Nadleśniczy Nadleśnictwa Narol.

21. Wszelkie uwagi należy zgłaszać do Nadleśnictwa Narol, Narol, ul. Bohaterów Września 1939 r. nr 38, 37-610 Narol.

Regulamin zatwierdził:

Nadleśniczy Nadleśnictwa Narol

Telefony alarmowe:

Pogotowie ratunkowe - 999

Straż pożarna - 998

Policja - 997

Centrum Powiadomienia Ratunkowego - 112

Nadleśnictwo Narol – (016) 63-25